

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq
Medlem af Naalakkersuisut for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Inatsisartut
Bureau for Inatsisartut
Familieudvalget

Vedr. EM2009/91 Forslag til Inatsisartutforordning om ophævelse af landstingsforordning om tilskud til elever, der er optaget i folkeskolens ældste klasser

Familieudvalget har ved skrivelse af 16. oktober 2009 stillet en række spørgsmål i relation til EM 2009/91: Forslag til Inatsisartutforordning om ophævelse af landstingsforordning om tilskud til elever, der er optaget i folkeskolens ældste klasser.

Jeg skal hermed besvare de stillede spørgsmål.

Det skal indledningsvis bemærkes, at KIIIN til brug for besvarelsen har anmodet om bidrag fra Departementet for Sociale Anliggender i relation til besvarelse af spørgsmålene nr. 17, 20 og 21. KIIIN har desuden anmodet KANUKOKA om bidrag til besvarelse af spørgsmålene nr. 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 15 og 17. Der er modtaget svar fra såvel Departementet for Sociale Anliggender som fra KANUKOKA (vedlagt som bilag).

1) Hvorfor er det fremsatte forslag ikke bilagt de indkomne hørings svar, således som foreskrevet af Bureau for Inatsisartut på vegne af Formandskabet for Inatsisartut?

Svar:

Det beror på en beklagelig administrativ fejl. Hørings svarene fremsendes hoslagt. Det bemærkes i den forbindelse i øvrigt, at samtlige hørings svar er udførligt beskrevet i bemærkningerne til forslaget.

2) Har Naalakkersuisut forud for forslagens fremsættelse eller efterfølgende undersøgt det konkrete årlige forbrug i kommunerne i forhold til landstingsforordningen, som ønskes ophævet?

Svar:

KIIIN har i flere omgange rettet henvendelse herom til KANUKOKA. Det har imidlertid først i forbindelse med besvarelsen af denne henvendelse været muligt at få svar fra KANUKOKA herpå, idet KANUKOKA har haft vanskeligheder ved at indhente oplysningerne fra kommunerne. KANUKOKA har begrundet dette med, at kommunerne i forbindelse med sammenlægning af opgaver er stødt ind i proble-

26. oktober 2009
Sags nr. 2009-019227
Dok.nr. 249026

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 345000
Fax: +299 322073
Email: kiiip@gh.gl

mer, hvor det bl.a. har været omstændeligt at få informationer fra de gamle kommuner.

3) Hvad har kommunernes samlede årlige udgifter hidtil andraget med henblik på at administrere ordningen?

Svar:

KANUKOKA har oplyst, at udgifterne samlet set i dag udgør ca. 7,25 millioner kroner.

4) Er det fremkomne beløb under besvarelsen af spørgsmål 3 på niveau med det af Hjemmestyret hidtil ydede bloktilskud i størrelsesordenen 7 mio. kr. årligt?

Svar:

Bloktilskuddet for 2009 er som oplyst i bemærkningerne på 7 mio. kroner.

5) Kan de årlige administrative lettelser i kommunerne, herunder på skolerne og Departementet ved lovens ophævelse opgøres i mandetimer eller besparelser?

Svar:

KANUKOKA har oplyst, at hver af klasselærerne (107 i alt) årligt har brugt 15 timer på administration af ordningen, at skolekontorerne (20 i alt) årligt har brugt 80 timer, at ledelsen på skolerne (20 skoler) årligt har brugt 20 timer og at forvaltningen på landsplan årligt har brugt 120 timer. KANUKOKA anfører, at beregnet ud fra hele landet med udgangspunkt i gennemsnitsberegning for kommunerne, bruges to kontorstillinger til dette samt ca. 1 % af 107 klasselæreres arbejde – i tal næsten en lærerstilling om året.

Som anført i bemærkningerne til forslaget består departementets opgaver i vanlige myndighedsopgaver, herunder udarbejdelse af administrative forskrifter om ordningen. Desuden er departementet klageinstans for de af kommunalbestyrelsen truffne afgørelser om tilskudstildeling. Der har kun været få klagesager. Disse opgaver udgør et beskedent antal mandetimer og er ikke af en sådan karakter, at det giver anledning til besparelser.

6) Vil det kunne afvises, at lovens ophævelse vil betyde øgede administrative byrder i kommunerne som følge af, at flere borgere vil rette henvendelse om økonomisk hjælp og trangsvurderinger?

Svar:

Det har jeg ikke grundlag for at vurdere. Jeg henviser om adgangen til hjælp fra det offentlige i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål 21.

7) Kan det afvises, at lovens ophævelse vil kunne afsvække forsørgelsesevnen hos visse borgere?

Svar:

I og med, at tilskuddet bortfalder vil det naturligvis for de berørte familier betyde vanskeligere økonomiske forhold.

8) Kan der gives mere specifik information om, hvor mange elever og familier, der hidtil årligt har modtaget tilskud efter loven, og som derved vil blive berørt af ophævelsen?

Svar:

KANUKOKA har oplyst, at det har været vanskeligt at indhente tal fra alle kommunerne. Det er supplerende anført, at KANUKOKA har fået alle informationerne fra Qaasuitsup Kommunia og fra Kommune Kujalleq, og at landsforeningen også har fået særskilte oplysninger fra byerne Sisimiut, Aasiaat og Tasiilaq og deres bygder. Fra Qeqqata Kommunia og fra Kommuneqarfik Sermersooq har KANUKOKA lavet estimerede optællinger ud fra allerede eksisterende tal, og bemærker hertil, at små afvigelser kan være gældende for disse tal.

KANUKOKA oplyser videre, at fra starten af skoleåret 2008/09 er to klassetrin støtteberettigede, nemlig 9.- og 10. Klasse. I tiden før var tre klassetrin støtteberettigede, nemlig 9., 10. og 11. klasse. Fra dette overgangsårs 2008 blev de støtteberettigede elever reduceret med 328.

KANUKOKA har oplyst, at der i skoleåret 2007/08 var i alt 758 elever, der modtog tilskud, og at dette svarer til 34-38 procent af det samlede antal elever i de ældste klasser (9.- 10.klasse). Af de støttemodtagende elever får ca. 54-58 % den største støtte (434 elever) og gruppen med næststørst støtte udgør ca. 15 % (115 elever). Der henvises om fordelingen på de øvrige grupper i øvrigt til KANUKOKAs materiale.

9) Er der i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål 8 gennemført interne beregninger, så ønsker Familieudvalget at få et sådant beregningsgrundlag fremsendt.

Svar:

Der henvises til vedlagte materiale fra KANUKOKA.

10) Kan disse opgørelser af modtagere af tilskud opgøres for de enkelte kommuner, byer og bygder?

Svar:

Der henvises til vedlagte materiale fra KANUKOKA.

11) Er der siden lovens vedtagelse i 1982 sket en evaluering af tilskudsordningen med henblik på at efterprøve, hvorvidt den har virket efter hensigten og dermed opfyldt de politiske forudsætninger?

Svar:

Jeg er ikke bekendt med, at der skulle være foretaget en egentlig evaluering af ordningen. KANUKOKA oplyser, at man ikke derfra er bekendt med en landsdækkende vurdering af støtteordningen.

12) I forlængelse af spørgsmål 11 ønskes indblik i eventuelt gennemførte evalueringer.

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 11.

13) Har medlemmet af Naalakkersuisut i tilfælde af lovens ophævelse forslag til, hvorledes de ældste elever i folkeskolen kan motiveres til at gennemføre folkeskolens afsluttende alderstrin med forøget fremmøde og fagligt udbytte og hvorledes vil medlemmet forfølge disse forslag? Det ønskes inddraget såvel positive som negative incitament.

Svar:

Som nævnt tidligere er der undervisningspligt i hele folkeskolens forløb, hvorfor jeg ikke finder det nødvendigt at iværksætte tiltag for at få forøget fremmøde og fagligt udbytte.

14) Er tilskuddet skattepligtigt og kan besvarelsen understøttes af en hjemmels-henvisning?

Svar:

I henhold til § 4, stk. 1 i forordningen tilkommer tilskuddet eleven. Det er i bemærkningerne til bestemmelsen anført, at det forhold, at tilskuddet tilkommer eleven kan anses som en principerklæring om, at den skal komme eleven til gode. Det anføres videre, at der herved undgås enhver skattemæssig komplikation, idet støtte da aldrig kan blive skattepligtig.

15) Er medlemmet af Naalakkersuisut bekendt med, i hvilket omfang tilskuddet af modtagerne er anvendt til at understøtte skolegangen for de hjemmeboende og støtteberettigede elever?

Svar:

Jeg er ikke bekendt med, i hvilket omfang tilskuddet er anvendt til at støtte skolegangen for de hjemmeboende og støtteberettigede elever.

16) Er medlemmet af Naalakkersuisut bekendt med andre sammenlignelige samfund eller lande, hvor skoleelever gives penge fra det offentlige system for at møde op til den skolepligtige skolegang, og er der herunder tilfælde, hvor det modsatte er tilfældet.

Svar:

Departementet har ikke foretaget undersøgelser heraf og jeg er ikke umiddelbart bekendt med andre lande, hvor skoleelever gives penge fra det offentlige system for at møde op til den skolepligtige skolegang.

17) Er medlemmet af Naalakkersuisut bekendt med, hvorvidt kommunerne har ladet det indgå i deres vurdering af trangsmæssig hjælp til borgerne, hvorvidt de pågældende har modtaget tilskud efter det lovforslag, som ønskes ophævet.

Svar:

Departementet for Sociale Anliggender har oplyst følgende:

"Efter landstingsforordningen om offentlig hjælp, som trådte i kraft 1. april 2007, indgår "trangsmæssig hjælp" ikke i lovgivningen. "Trangsmæssig hjælp" indgik i den tidligere lovgivning om hjælp fra det offentlige.

Der kan efter gældende landstingsforordning om offentlig hjælp ydes akut hjælp eller offentlig hjælp til forsørgelse og til faste udgifter samt til enkeltudgifter, såfremt ansøgeren opfylder betingelserne for at modtage akut hjælp.

Offentlig hjælp til forsørgelse og til faste udgifter fastsættes skønsmæssigt ud fra modtageren af offentlig hjælpes hidtidige levevilkår, forsørgelsesforpligtelser, en eventuel ægtefælle, registreret partner eller dermed ligestillet samlevers indtægter, faste udgifter og lokale forhold. Dvs. et evt. tilskud til elever i folkeskolens ældste klasser skal ikke medregnes ved udmåling af offentlig hjælp.

Det fremgår ikke af de lovpligtige tilsyn, som er foretaget i kommunerne, at kommunerne evt. skulle have ladet indgået i vurderingen om offentlig hjælp evt. modtagelse af tilskud til elever, der er optaget i folkeskolens ældste klasser."

18) Har Naalakkersuisut forud for forslagens fremsættelse gennemført en undersøgelse af, hvilken betydning en afskaffelse af tilskuddet vil have for levevilkårene for eleverne og forældrene i bygderne og byerne?

Svar:

Der er ikke foretaget en sådan undersøgelse.

19) Såfremt dette ikke er tilfældet, har Naalakkersuisut så tænkt sig at foretage en sådan undersøgelse.

Svar:

Der er ikke aktuelle planer om iværksættelse af en sådan undersøgelse.

20) Kan det afvises, at nærværende forslag vil være medvirkende til at skabe større social ulighed i samfundet?

Svar:

Departementet for Sociale Anliggender har ikke kommentarer hertil.

Da tilskuddet er indkomstafhængigt og gradueret i forhold til forskellige indkomstintervaller, vil ophævelsen af forordningen som anført i bemærkningerne til forslaget ramme de indkomstgrupper, som hidtil har været berettiget til tilskuddet.

21) Kan det bekræftes, at der ved den grønlandske sociallovgivning opretholdes et socialt sikkerhedsnet i kommunerne, og at kommunerne i den forbindelse har pligt til at vurdere familiernes samlede leveforhold, således at de mest ressourcetsvage familier ikke risikerer at lide en ubærlig forværring af leveforholdene i tilfælde af lovforslagets vedtagelse?

Svar:

Departementet for Sociale Anliggender har oplyst følgende:

"Det sociale regelsæt udgør det sociale sikkerhedsnet for borgerne. Man kan imidlertid kun modtage sociale ydelser, hvis man opfylder betingelserne herfor.

De sociale ydelser, som skal sikre forsørgelse af borgere, omfatter bl.a. offentlig hjælp, alderspension og førtidspension; modtagere af disse sociale ydelser vil fortrinsvis være ressourcetsvage familier, som gennem modtagelse af disse sociale ydelser er sikret et vist leveniveau.

Det skal bemærkes, at der kan være borgere, som modtager SIK's mindsteløn og/eller kun er periodevist tilknyttet arbejdsmarkedet, samt selvstændige med meget lav indkomst, hvor disse borgere – uanset den meget lave indkomst - ikke vil kunne modtage eksempelvis offentlig hjælp, når de ikke opfylder betingelsen om ledighed. Disse borgere med tilknytning til arbejdsmarkedet vil ikke kunne kompensere for bortfald af tilskud til elever i folkeskolens ældste klasser, med offentlig hjælp."

22) Kan det afvises, at nærværende forslag vil være medvirkende til at forøge den uddannelsesmæssige kløft mellem borgerne i landet?

Svar:

Jeg har ikke noget grundlag for at skulle vurdere, at forslaget skulle være medvirkende til at forøge den påståede uddannelsesmæssige kløft mellem borgerne i landet.

23) Er medlemmet af Naalakkersuisut bekendt med, eller har medlemmet undersøgt de mulige konsekvenser af lovens ophævelse i relation til elevernes skoleparathed og faglige indsats i folkeskolen?

Svar:

Som nævnt i bemærkningerne til forslaget er baggrunden for forslaget, at formålet bag ordningens indførelse ikke længere er gældende, da folkeskolens fulde forløb nu er obligatorisk. Der er derfor ikke foretaget undersøgelser af mulige konsekvenser i relation til elevernes skoleparathed og faglige indsats i folkeskolen.

24) Er det vurderingen hos medlemmet af Naalakkersuisut, at betænkningen fra Skatte- og Velfærdskommissionen vil kunne tilvejebringe viden og indsigt i leveforholdene for de økonomisk dårligst stillede?

Svar:

Ja.

25) Anser Naalakkersuisut, at der kunne være positive forhold forbundet med, at 2.- og 3. behandlingen af forslaget blev udskudt til EM 2009, således at man afventede betænkningen fra Skatte- og Velfærdskommissionen.

Svar:

Jeg tillader mig at antage, at der ved "EM 2009" i spørgsmålet menes 2010 da der ellers ikke vil være tale om en udsættelse.

Som tidligere oplyst er begrundelsen for at foreslå ordningen ophævet, at formålet bag ordningens indførelse ikke længere er gældende, da folkeskolens fulde forløb nu er obligatorisk. Set i det lys giver det ikke nogen mening at afvente betænkningen fra Skatte- og Velfærdskommissionen. En udsættelse vil således alene kunne begrundes i ønsket om at medtage konsekvenserne af ordningens bortfald i Skatte- og Velfærdskommissionens arbejde.

Med venlig hilsen

Mimi Karlsen

Kopi til:

Medlemmet af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender
KANUKOKA